

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/66/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1110214197
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1110214197.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: P. B. H., B. L. R.. Č.. XX, B., zast. advokátkou JUDr. Irenou Sopkovou, Hlavná ul. č. 25, Košice, proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné nám. č. 13, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 29. apríla 2014, č. k. 8C/53/2010-539, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu 2.000.000,- eur so 17,6 % úrokmi z omeškania ročne od 12. júla 2001 do zaplatenia, z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami žalovanej podľa zák. č. 58/1969 Zb. Žalovanej súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca je od 3. 2. 1997 zapísaný v zozname advokátov, vedenom Slovenskou advokátskou komorou, ako advokát. Súčasne je žalobca od 23. 03. 1998 zapísaný do zoznamu správcov konkurznej podstaty, vedenom na Krajskom súde v Bratislave, pod poradovým číslom XXX. Rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3028/98-333 z 11. 7. 2001 bol žalobca podľa ust. § 5 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 493/1991 Zb. vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, vedenom na Krajskom súde v Bratislave. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že postup žalobcu, ako správcu konkurznej podstaty, v konkurznom konaní, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1K/1/2000, bol nekvalifikovaný, porušil ust. § 8 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. upravujúce povinnosti a zodpovednosť tým, že pri výkone funkcie nepostupoval s odbornou starostlivosťou. Žalobca dňa 9. 7. 2001 podal vysvetlenie k postupom pri výkone funkcie správcu konkurznej podstaty, najmä k postupu pri speňažovaní pohľadávok úpadcu. Uviedol, že všetky pohľadávky boli oceňované, za ktoré znalecké posudky bola pôvodne požadovaná znalecká odmena vo výške 30 miliónov Sk, neskôr uviedol, že túto výšku sa mu podarilo znížiť na sumu 7 miliónov Sk a opäť neskôr uviedol, že za znalecké posudky zaplatil 5 miliónov Sk. Nevedel sa jednoznačne vyjadriť, kto znalecké posudky vypracovával, ani na základe akého právneho predpisu bola za znalecké posudky vyúčtovaná znalecká odmena. Na požiadanie predsedníčky súdu dňa 10. 7. 2011 predložil kópie prvých strán znaleckých posudkov a zároveň oznámil, že nemôže predložiť vyúčtovanie za znalecké posudky, pretože ho od znaleckej organizácie neobdržal.

Z vysvetlenia žalobcu sa zistilo, že má nedostatky v právnych vedomostiach, a tiež nevenoval dostatočnú pozornosť súdnym konaniam, vedeným úpadcom pred vyhlásením konkurzu. Vzhľadom na to sa dospelo k záveru, že postup žalobcu pri výkone funkcie správcu nebol vedený s odbornou starostlivosťou, čím stratil oprávnenie vykonávať kvalifikovane funkciu správcu a tým boli splnené podmienky, uvedené v ust. § 5 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 493/1991 Zb. Na zápis do zoznamu správcov konkurznej podstaty nie je právny nárok, nejde o rozhodnutie vydané v správnom konaní, preto nevznikol nárok na preskúmanie rozhodnutia o vyčiarknutí zo zoznamu správcov konkurznej podstaty súdom. Súčasne predsedníčka Krajského súdu v Bratislave opatrením č. 5 (listom) pod č. Spr. 3496/01, Spr 3877/01 z 13. 7. 2001 zakázala žalobcovi vstup do

budovy Krajského súdu v Bratislave. Žalobca žalobou, podanou na Krajský súd v Bratislave, napadol obe tieto rozhodnutia. Konanie bolo na Krajskom súde v Bratislave vedené pod sp. zn. 24S/210/01, 24S/211/01. Najvyšší súd SR uznesením č. k. NS SŽ/18-19/02 z 31. 7. 2002 vylúčil sudcov Krajského súdu v Bratislave vo veciach 24S/210/01, 24S/211/01 z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci a prikázal ju na prejednanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3S/165/2002-22 z 27. 4. 2004 konanie zastavil. Na základe odvolania podaného žalobcom, Najvyšší súd SR uznesením č. k. 1SŽ-o-KS/148/2004 zo 6. 7. 2005 toto zastavujúce uznesenie Krajského súdu v Košiciach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3S/165/2002-75 z 29. 6. 2006 zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3028/98-333 z 11. 7. 2001 o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a konanie vo veci opatrenia č. 5 predsedníčky Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3877/01 z 13. 7. 2001 o zákaze žalobcovi vstupu do budovy Krajského súdu v Bratislave zastavil. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že podľa ust. § 5 ods. 1 písm. b/, ods. 2 vyhl. č. 493/1991 Zb., účinnej ku dňu 11. 07. 2001, advokáta, ktorým žalobca v danom čase bol, bolo možné vyčiarknuť iba na návrh Slovenskej advokátskej komory z dôvodu, že stratil oprávnenie pre výkon povolania alebo zamestnania, ktoré bolo predpokladom pre zápis do zoznamu. Vzhľadom na to Krajský súd v Bratislave nemohol zo zoznamu správcov konkurznej podstaty žalobcu bez takéhoto návrhu vyčiarknuť. Na základe odvolania Krajského súdu v Bratislave, Najvyšší súd SR rozhodnutím č. k. 3SŽ-o-KS/136/2006 z 19. 4. 2007, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 3S/165/2002-75 z 29. 6. 2006 potvrdil. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 8. 2007. Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, doručenou žalovanej dňa 14. 7. 2009, si žalobca uplatnil škodu vo forme ušlého zisku vo výške 2.000.000,- eur a vecnú škodu vo výške 8.861,52 eur za právne zastupovanie, a to titulom nezákonného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty. Žalovaná listom z 13. 8. 2009 oznámila žalobcovi, že túto žiadosť prijala, ale následne na túto žiadosť žiadnym spôsobom nezareagovala. Preto žalobca podal na súd prvého stupňa predmetnú žalobu. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2.000.000,- eur s prísl. titulom náhrady škody spôsobenej mu nezákonnými rozhodnutiami Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3028/98-333 zo dňa 11. 07. 2001 o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty a opatrením č. 5 predsedníčky Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3877/01 z 13. 7. 2001 o zákaze žalobcovi vstupu do budovy Krajského súdu v Bratislave. Keďže škoda mala byť žalobcovi spôsobená rozhodnutiami vydanými pred účinnosťou zák. č. 514/2003 Z. z. (t. j. pred dňom 1. 7. 2004), súd prvého stupňa uplatnený nárok posudzoval podľa zák. č. 58/1969 Zb. (§ 27 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z.). Žalovaná namietala, že žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., existencia ktorého je predpokladom vzniku nároku na náhradu škody. Poukazovala na to, že rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach č. k. 3S/165/2002-75 z 29. 6. 2006, potvrdeným rozhodnutím Najvyššieho súdu SR č. k. 3SŽ-o-KS/136/2006 z 19. 4. 2007, právoplatným dňa 06. 08. 2007, síce skutočne bolo zrušené rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3028/98-333 z 11. 7. 2001 o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty a vec bola vrátená na ďalšie konanie, ale nie z dôvodu nezákonnosti, ale z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala i skutočnosť, že toto rozhodnutie ani nie je možné považovať za rozhodnutie. Žalobca poukazoval na zrušujúce rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, ktorý považoval rozhodnutie o vyčiarknutí zo zoznamu správcov konkurznej podstaty za nezákonné a súčasne konštatoval, že predsedníčka Krajského súdu v Bratislave pri vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty postupovala nezákonne, pretože o vyčiarknutí zo zoznamu správcov konkurznej podstaty rozhodla bez návrhu Slovenskej advokátskej komory, keďže žalobca bol v tom čase advokát. Keďže následne predmetné rozhodnutie zrušil Krajský súd v Košiciach v konaní č. k. 3S/165/2002 podľa ust. § 244 O. s. p., má toto rozhodnutie charakter nezákonného rozhodnutia podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. Súd prvého stupňa sa stotožnil s námietkou žalovanej, že žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, ale nestotožnil sa s tým, že predmetné rozhodnutie nemá charakter rozhodnutia. Súd prvého stupňa poukázal na to, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3S/165/2002-75 z 29. 6. 2006, zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3028/98-333 z 11. 7. 2001 o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a konanie vo veci opatrenia č. 5 predsedníčky Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3877/01 z 13. 7. 2001 o zákaze žalobcovi vstupu do budovy Krajského súdu v Bratislave zastavil. Toto rozhodnutie Najvyšší súd SR rozhodnutím č. k. 3SŽ-o-KS/136/2006 z 19. 4. 2007, právoplatným dňa 06. 08. 2007, potvrdil. Z odôvodnenia spomenutého rozsudku Krajského súdu v Košiciach vyplýva, že podľa ust. § 5 ods. 1 písm. b/, ods. 2 vyhl. č. 493/1991

Zb., účinnéj ku dňu 11. 07. 2001, advokáta, ktorým žalobca v danom čase bol, bolo možné vyčiarknuť iba na návrh Slovenskej advokátskej komory z dôvodu, že stratil oprávnenie pre výkon povolania alebo zamestnania, ktoré bolo predpokladom pre zápis do zoznamu. Preto Krajský súd v Bratislave nemohol zo zoznamu správcov konkurznej podstaty žalobcu bez takéhoto návrhu vyčiarknuť a súd z týchto dôvodov napadnuté rozhodnutie pre nesprávne právne posúdenie veci zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa mal za to, že v danej veci nebolo zrušené právoplatné rozhodnutie, ale rozhodnutie ešte neprávoplatné, v rámci riadneho procesného postupu podľa ust. § 244 a nasl. O. s. p., napadnuté na základe žaloby podanej žalobcom. Žalobcom napadnuté neprávoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave o jeho vyčiarknutí zo zoznamu správcov konkurznej podstaty z 11. 7. 2001 nebolo zrušené pre nezákonnosť, ale pre nesprávne právne posúdenie veci. Súd prvého stupňa mal za to, že nie je možné stotožňovať pojmy nesprávne posúdenie veci a nezákonnosť. Takýto výklad by v praxi znamenal, že v riadnom opravnom procese akékoľvek zrušené rozhodnutie pre nesprávne právne posúdenie alebo iný právny názor odvolacieho alebo dovolacieho súdu, by bolo považované za nezákonné, čím by došlo k nabúraniu existencie opravného procesu v súdnom konaní. Podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. V prejednávanej veci nedošlo k zrušeniu právoplatného rozhodnutia z dôvodu jeho nezákonnosti, a preto ani žalobcovi podľa súdu prvého stupňa nevznikol nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zák. č. 58/1969 Zb. Čo sa týka charakteru "rozhodnutia" Krajského súdu v Bratislave o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, súd prvého stupňa vychádzal z právneho názoru Krajského súdu v Košiciach, vyjadreného v jeho rozhodnutí č. k. 3S/165/2002-75 z 29. 6. 2006, ktorý sa opieral o právny názor Najvyššieho súdu SR, vyslovený v rozhodnutí č. k. 1Sž-o-KS/148/39 zo 6. 7. 2005, ktorým Najvyšší súd SR zrušil pôvodné zastavujúce uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 3S/165/2002-22 z 27. 4. 2004. Podľa neho vyčiarknutím zo zoznamu správcov konkurznej podstaty orgánom verejnej správy, môže dôjsť v konkrétnom prípade dotknutej osoby k zásahu do jej práv byť alebo nebyť správcom konkurznej podstaty, a preto takýto akt musí byť preskúmaný súdom a súd musí o ňom konať. Preto akt vyčiarknutia žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty má charakter rozhodnutia, pričom toto rozhodnutie bolo preskúmané a zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci predsedníčkou Krajského súdu v Bratislave, ktorá rozhodnutie vydala. Vzhľadom k tomu bol súd prvého stupňa názoru, že v danej veci ide o rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré sa týka základných práv a slobôd.

Pokiaľ ide o opatrenie č. 5 predsedníčky Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3877/01 z 13. 7. 2001, ktorým bolo žalobcovi zakázané vstúpiť do budovy Krajského súdu v Bratislave, toto žalobca pôvodne označil za nesprávny úradný postup podľa ust. § 18 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., ktorý mal spočívať v tom, že žiadny právny predpis neoprávňoval predsedníčku Krajského súdu v Bratislave, aby zakázala žalobcovi alebo akejkoľvek inej osobe vstup do budovy Krajského súdu v Bratislave, ktorá je verejnou budovou. V priebehu konania žalobca zmenil svoju argumentáciu a predmetné opatrenie považoval za nezákonné rozhodnutie. Súd prvého stupňa sa v tomto smere stotožnil s námietkou žalovanej, že tu nejde o nezákonné rozhodnutie podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., a že tento úkon predsedníčky Krajského súdu v Bratislave nemá charakter rozhodnutia. Uviedol, že "rozhodnutie" Krajského súdu v Bratislave o zákaze vstupu do budovy Krajského súdu v Bratislave z 13. 7. 2001, nie je možné kvalifikovať ako rozhodnutie orgánu verejnej správy. Žalobcovi preto nevznikol nárok na náhradu škody podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb.. Súd prvého stupňa vychádzal z právneho názoru Krajského súdu v Košiciach v jeho rozhodnutí č. k. 3S/165/2002-75 z 29. 6. 2006, potvrdeného rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k. 3Sž-o-KS/136/2006 z 19. 4. 2007, ktorým bolo konanie o preskúmaní zákonnosti tohto aktu zastavené. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 58/1969 Zb. je jednou z foriem zodpovednosti štátu, bez ohľadu na zavinenie a štát zodpovedá za škodu za súčasného (kumulatívneho) splnenia troch podmienok - nezákonné rozhodnutie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Keďže žalobca nepreukázal existenciu nezákonných rozhodnutí podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. ako základnú vznik nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, súd prvého stupňa už ďalej nevyhodnocoval preukázanie splnenia ďalších dvoch predpokladov vznik tohto nároku. Pokiaľ ide o námietku premlčania uplatnenú žalovanou, súd prvého stupňa zaujal stanovisko, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovanej, že trojročná premlčacia doba začala žalobcovi plynúť nasledujúci deň po doručení rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3028/98-333 z 11. 7. 2001, t. j. dňa 12. 7. 2001 a uplynula dňom 12. 7. 2004. Mal za to, že trojročná premlčacia doba podľa ust. § 22 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. začala žalobcovi plynúť

dňa 7. 8. 2007, t. j. nasledujúci deň po dni 6. 8. 2007, kedy bolo žalobcovi poštou doručené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 3Sž-o-KS/136/2006 z 19. 4. 2007, právoplatné dňa 06. 08. 2007. Žalobca sa predmetného nároku u žalovanej domáhal dňa 14. 7. 2009, takže do 14. 1. 2010 premlčacia doba neplynula. Znovu začala plynúť dňa 15. 1. 2010. Žalobca podal návrh na súd prvého stupňa dňa 23. 3. 2010, teda včas. Z týchto skutočností vyplýva, že nárok žalobcu premlčaný nie je. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd prvého stupňa žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa sa nesprávne vysporiadal s právnou otázkou, ktorou je pojem „rozhodnutie“ a „nezákonnosť rozhodnutia.“ Pod pojmom rozhodnutie je v právnej praxi charakterizovaný výrok súdu, ktorý má záväzné následky stanovené objektívnym právom. Súd vydáva rozhodnutia vo veci samej a ostatné rozhodnutia, ktoré sa vydávajú v priebehu konania alebo ktorými sa ukončuje konanie bez toho, aby sa rozhodlo vo veci samej. V danej veci bolo vydané právoplatné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sž-o-KS/148/2004 zo 6. 7. 2005, ktorým tento súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3S/145/2002-75 z 29. 6. 2006 zrušil rozhodnutie Krajského súdu Bratislave č. Spr 3496/01, Spr 3028/98 z 11. 7. 2001 o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konanie vo veci opatrenia č. 5 o zákaze žalobcovi vstupu do budovy Krajského súdu Bratislave zastavil. Toto rozhodnutie potvrdil svojím rozsudkom Najvyšší súd SR č. k. 3Sž-oks/136/2006 z 19. 6. 2007. Rozhodnutie sa stalo právoplatným dňa 6. 8. 2007. Rozhodnutie Krajského súdu Bratislave, o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, ktoré bolo zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach rozsudkom sp. zn. 3S/165/02 z 29. 6. 2006, potvrdil Najvyšší súd SR rozhodnutím sp. zn. 3Sž-o-KS/136/06 z 19. 4. 2007. Je teda zrejmé, že rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu v Bratislave, o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, preskúmavali súdy, pričom toto rozhodnutie bolo zrušené ako nezákonné, a to z dôvodu, že predsedníčka Krajského súdu nemohla svojím rozhodnutím podať návrh na vyčiarknutie žalobcu a ani ho nemohla vyčiarknuť zoznamu správcov, pretože tak konať mohla iba na návrh príslušného orgánu. Žalobca v odvolaní poukázal na ust. § 244 ods. 1, ods. 2, ods. 3 O. s. p., ako i na ust. § 4 ods. 2 zák. č. 58/1969 Zb. a právny názor občianskoprávneho kolégia NS ČSR z 28. 3. 1975 sp. zn. Cpj/34/74 (R 26/75), v zmysle ktorých nie je správne, keď súd posúdenie otázky, či sa jedná o nezákonné rozhodnutie posudzuje iba s ohľadom na to, či sa jedná o nesprávne právne posúdenie. Každé nesprávne právne posúdenie vykazuje nezákonnosť. V ďalšom žalobca poukázal na to, že zodpovednosť za škodu, spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu, môže byť daná vo vzťahu k takému rozhodnutiu orgánu štátu, ktoré bolo zrušené alebo zmenené po nadobudnutí právoplatnosti. Škoda môže podľa žalobcu vzniknúť aj v príčinnej súvislosti s rozhodnutím orgánu štátu, ktoré bolo zrušené. Sú v konaní o nároku náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu nie je oprávnený skúmať ako predbežnú otázku zákonnosť rozhodnutia, ktorým mala byť škoda spôsobená. Všeobecné súdy nie sú oprávnené mimo rámca správneho súdnictva skúmať správnosť správnych aktov vydaných príslušným orgánom. V danom prípade rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu, ktoré bolo preskúmané súdmi, a ktoré sa ukázalo ako nezákonné, zasiahlo do práv žalobcu, pretože tento v dôsledku nezákonného rozhodnutia bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty a bola mu spôsobená škoda, ktorú vyčíslil aj znaleckým posudkom.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je vecne správny.

Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovanou, bolo potrebné sa prioritne vysporiadať s touto námietkou. Podľa ust. § 22 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody podľa tohto zákona sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Najneskôr sa toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví (§ 22 ods. 2 zák. č. 58/1969 Zb.). Ak je potrebné nárok predbežne prerokovať na ústrednom orgáne, premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však po dobu šiestich mesiacov, neplynú (§ 22 ods. 3 zák. č. 58/1969 Zb.).

V prípade, ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia (čo je aj daný prípad), subjektívna trojročná premlčacia doba začína poškodenému plynúť odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Desaťročná objektívna premlčacia doba poškodenému plynie odo dňa doručenia (oznámenia) nezákonného rozhodnutia. Keďže predpokladom vzniku nároku na náhradu škody v danej veci, bolo zrušenie rozhodnutia pre nezákonnosť, za takéto zrušujúce rozhodnutie treba považovať rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 3S/165/2002-75 a to až tým okamihom, kedy toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Bez toho, aby toto zrušujúce rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, by nebola splnená podmienka zrušenia rozhodnutia pre nezákonnosť (§ 4 ods. 1 cit. zákona). Súd prvého stupňa podľa názoru odvolacieho súdu pochybil, keď za začiatok plynutia subjektívnej trojročnej premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody považoval deň 7. 8. 2007, t. j. deň nasledujúci po tom, keď bolo žalobcovi poštou doručené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. k. 3Sž-o-KS/136/2006 z 19. 4. 2007. Súd prvého stupňa opomenul skutočnosť, že výrok rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3S/165/2002-75 z 29. júna 2006, ktorým bolo zrušené rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave z 11. 7. 2001 o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty (t. j. zrušujúce rozhodnutie), nebol napadnutý odvolaním. Odvolaním bol napadnutý iba výrok tohto rozsudku, ktorým súd vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie (s poukazom na to, že medzičasom došlo k zmene zákonnej úpravy, v dôsledku ktorej Krajský súd v Bratislave už nemal právomoc rozhodovať o zapísaní osôb do zoznamov správcov, keďže od 1. 1. 2006 táto právomoc prešla na Ministerstvo spravodlivosti SR). Vyplyva to z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SžoKS/136/2006 z 19. 4. 2007, v ktorom najvyšší súd uviedol doslova: „Proti rozsudku podal žalovaný 2/ (Krajský súd v Bratislave) odvolanie voči tej časti výroku, ktorým bola vec vrátená Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie...“ Z toto je zrejme, že zrušujúce rozhodnutie (rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 3S/165/2002-75 z 29. júna 2006) vo výroku, ktorým bolo zrušené rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave (nezákonné rozhodnutie), nadobudlo právoplatnosť bez ohľadu na podané odvolanie. Právoplatnosť nadobudlo uplynutím 15 dní od jeho doručenia účastníkom konania. Vzhľadom na to je podľa odvolacieho súdu, predčasný záver súdu prvého stupňa, že nárok žalobcu nie je premlčaný z pohľadu plynutia subjektívnej trojročnej premlčacej doby. Trojročná subjektívna premlčacia doba totiž plynie odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia poškodenému, pričom toto zrušujúce rozhodnutie musí byť právoplatné. Za tohto stavu trojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu škody začala plynúť okamihom doručenia rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach č. k. 3S/165/2002-75 z 29. júna 2006 žalobcovi. Keďže z obsahu spisu nie je možné ustáliť dátum doručenia uvedeného zrušujúceho rozhodnutia žalobcovi, bude treba, aby túto skutočnosť zistil súd prvého stupňa a následne ustálil, či predmetný nárok je alebo nie je premlčaný, z hľadiska plynutia subjektívnej premlčacej doby. Pokiaľ ide o plynutie objektívnej 10 ročnej premlčacej lehoty, táto bola zachovaná, keďže nezákonné rozhodnutie bolo žalobcovi doručené v roku 2001, a žalobca podal žalobu na súd prvého stupňa v roku 2010.

V ďalšom odvolací súd pristúpil k preskúmaniu správnosti záveru súdu prvého stupňa, ohľadom existencie nezákonného rozhodnutia. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku vyslovil názor, že rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave, ktorým bol žalobca vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, má síce charakter rozhodnutia, ale nešlo o rozhodnutie právoplatné a súčasne nedošlo k jeho zrušeniu pre nezákonnosť, ale pre nesprávne právne posúdenie veci. Na tomto závere založil svoje rozhodnutie, ktorým žalobu zamietol. Ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť (§ 3 zák. č. 58/1969 Zb.). Nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd, rozhodujúci o náhrade škody, viazaný (§ 4 ods. 1 cit. zákona). Ako výnimku z ustanovenia odseku 1 možno uplatniť nárok na náhradu škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím, vykonateľným bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto rozhodnutie bolo na základe opravného prostriedku (§ 3) zrušené alebo zmenené (§ 4 ods. 2 cit. zákona).

Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave, ktorým bol žalobca vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, nebolo právoplatné a súčasne nebolo zrušené pre nezákonnosť. So súdom prvého stupňa možno súhlasiť len v tom, že predmetný akt predsedu Krajského súdu Bratislave, je možné považovať za rozhodnutie, ktorým došlo k zásahu do práv žalobcu, pričom takýto akt štátnej správy súdov, reprezentovaný príslušným predsedom súdu, smerujúci k vyčiarknutiu osoby zo zoznamu správcov, sa nemôže udiať celkom

automaticky (v ktorom prípade by vyčiarknutie zo zoznamu správcov znamenal len administratívny úkon predsedu príslušného Krajského súdu), ale naopak, predseda krajského súdu, z titulu svojej funkcie, môže pristúpiť k vyčiarknutiu tejto osoby až po prešetrení a zistení existencie dôvodov, uvedených v § 5 vyhl. č. 493/1991 Z. z. pre vyčiarknutie (viď závery vyplývajúce z uznesenia NS SR sp. zn. 1SŽ-o-KS/148/2004 zo 6. 7. 2005). Akt predsedníčky Krajského súdu Bratislave napĺňa formálne znaky rozhodnutia. Pokiaľ ide o charakter tohto rozhodnutia ako nezákonného, odvolací súd má za to, že nesprávne právne posúdenie vecí, vyslovené v rozhodnutí, spôsobuje jeho nezákonnosť. Nie je preto správny záver súdu prvého stupňa, že predmetné rozhodnutie nie je nezákonné z dôvodu, že nebolo výslovne zrušené pre nezákonnosť, a len pre nesprávne právne posúdenie vecí. Ako už bolo uvedené, na to, aby bol splnený predpoklad pre domáhanie sa nároku na náhradu škody podľa citovaného zákona, treba, aby nezákonné rozhodnutie bolo rozhodnutím právoplatným (§ 4 ods. 1), ale rovnako môže ísť aj o rozhodnutie vykonateľné bez ohľadu na jeho právoplatnosť, ak toto bolo zrušené alebo zmenené na základe opravného prostriedku (§ 4 ods. 2). V danej veci je nepochybné, že rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave nebolo možné napadnúť riadnym opravným prostriedkom a teda nadobudlo právoplatnosť. Uvedenému nasvedčuje aj skutočnosť, že správne súdy zrušili predmetné rozhodnutie s poukazom na ust. § 250j ods. 2 písm. a/ O. s. p., t. j. správne súdy preskúmavali zákonnosť tohto rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p., upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov. Podľa tejto časti O. s. p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O. s. p.). Podľa ods. 2 cit. ustanovenia pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v ods. 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným (§ 247 ods. 3). Z toho vyplýva, že pre postup správnych súdov v konaniach podľa druhej hlavy piatej časti O. s. p. sa vyžaduje, aby preskúmané rozhodnutie bolo právoplatné (či už po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, alebo aj v prípadoch, ak zákon opravný prostriedok nepripúšťa). Rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave tak spĺňalo aj atribút právoplatnosti. Rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty tak podľa odvolacieho súdu spĺňa všetky podmienky nezákonného rozhodnutia v zmysle § 3 a § 4 zák. č. 58/1969 Zb. Nie je preto správny záver súdu prvého stupňa o tom, že rozhodnutie predsedníčky Krajského súdu Bratislave o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov konkurznej podstaty nie je nezákonným rozhodnutím.

Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a podľa ods. 2 tohto ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ňom bude súd prvého stupňa musieť opätovne vyhodnotiť námietku premlčania uplatnenú žalovanou a to z hľadísk, ktoré odvolací súd uviedol vyššie. Ak súd prvého stupňa zistí, že nárok nie je premlčaný, preskúma existenciu aj ďalších predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody, ktorými sú existencia samotnej škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. V tomto smere odvolací súd dáva súdu prvého stupňa do pozornosti, že škodu, náhrady ktorej sa žalobca domáha, možno definovať ako ušlý zisk, teda ujmu spočívajúcu v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to dalo očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí. Nepostačuje pritom púha pravdepodobnosť zvýšenia majetkového stavu v budúcnosti, pretože musí byť preukázané - a v tomto smere je dôkazné bremeno na poškodenom, že nebyť škodnej udalosti by sa majetkový stav poškodeného zvýšil. Ušlý zisk však nemôže predstavovať len zmarenie zamýšľaného zámeru, ak nie je majetkový prínos podložený už existujúcimi alebo reálne dosiahnutými okolnosťami, z ktorých možno usudzovať, že nebyť škodnej udalosti, k zamýšľanému zisku by skutočne došlo. Ušlým ziskom je v zmysle § 442 Obč. zák. totiž majetková ujma spôsobená tým, že škodná udalosť zasiahla do priebehu deja vedúceho k určitému zisku. Vedľa dojednaní, ktoré poškodenému zaručuje určitú odmenu za dojednanú činnosť, musí tu byť i „pravidelný beh vecí,“ teda taká skladba okolností svedčiacich o tom, že dojednanie sa už začalo alebo aspoň nepochybné malo začať napĺňať a že výsledok by sa dostavil.

Samotná skutočnosť, že žalobca nemohol byť do funkcie správcu ustanovený v nových konkurzných konaniach (pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu škody vo výške 1.500.000,- eur), nemôže byť dôkazom o existencii priamej príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia. Odvolací súd má za to, že požiadavka pravidelného behu vecí by bola naplnená iba za predpokladu, že by žalobca bol už v čase, keď bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, ustanovený za správcu

v predmetných konkurzných konaniach. Iba v takom prípade by bolo možné urobiť záver, že škodná udalosť (nezákonné rozhodnutie) zasiahla do deja vedúceho k dosiahnutiu zisku v podobe odmeny správcu konkurznej podstaty. Žalobca podľa názoru odvolacieho súdu doposiaľ nepreukázal ani výšku škody v podobe ušlého zisku vo výške 500.000,- eur. Podľa žalobcu ide o sumu, ktorú by získal z titulu odmeny správcu konkurznej podstaty v konkurzných konaniach, v ktorých vykonával funkciu správcu, pričom z tejto funkcie bol v týchto konaniach odvolaný, vzhľadom na rozhodnutie o vyčiarknutí zo zoznamu správcov. Odvolací súd je totiž toho názoru, že pri vyčíslení ušlého zisku nemožno vychádzať z odmeny správcov, ktorí boli ustanovení v konkurzných konaniach namiesto žalobcu. Činnosť správcu konkurznej podstaty je individuálna. Na výšku odmeny správcu má vplyv predovšetkým samotný prístup toho-ktorého správcu konkurznej podstaty k speňažovaniu konkurznej podstaty a k získaniu sumy určenej na uspokojenie veriteľov (spravidla ide o sumy, ktoré správca prostredníctvom ním iniciovaných súdnych konaní nadobudol do konkurznej podstaty). Nie je preto možné bez ďalšieho predpokladať, že žalobca - ak by nebol vyčiarknutý zo zoznamu správcov a následne odvolaný z funkcie správcu v konkurzných konaniach - by dosiahol presne takú odmenu, ako správcovia, ktorí boli namiesto neho do tejto funkcie vymenovaní. Aj preto nie je možné vychádzať zo znaleckého posudku znalca D.. P. X. č. 6/2012 (č. I. 80). Znalec totiž jednoducho spočítal odmeny správcov konkurznej podstaty v konkurzných konaniach, v ktorých bol žalobca odvolaný z funkcie správcu a výsledná suma podľa znalca predstavuje škodu, ktorá vznikla žalobcovi. K tomu odvolací súd poznamenáva, že na takto jednoduchý počtársky úkon znalecké dokazovanie ani nebolo potrebné. Inými slovami, nemožno bez ďalšieho paušálne predpokladať, že žalobca, nebyť vyčiarknutia zo zoznamu správcov konkurznej podstaty a následného odvolania z funkcie správcu, by v konkrétnych konkurzných konaniach vykonal tie isté úkony, ako po ňom menovaní správcovia a na základe nich by hodnota speňaženia konkurznej podstaty, ktorá je rozhodujúca pre výpočet odmeny správcu, bola zhodná ako v prípade po ňom menovaných správcov. Aj v tomto smere (teda pokiaľ ide o nárok na náhradu škody vo výške 500.000,- eur) treba posúdiť, či skutočne za „pravidelného behu vecí“ by žalobcovi vznikol nárok na takúto odmenu. Preto bude treba oboznámiť sa aj s obsahom konkurzných spisov, v ktorých žalobca pred jeho vyčiarknutím zo zoznamu správcov, ako správca konkurznej podstaty vystupoval. Bude treba posúdiť, z čoho sa odmena správcu v daných konkurzoch vypočítala, a či by žalobca pri pravidelnom behu vecí svojím konaním (pokračovaním vo výkone správcu) takúto odmenu dosiahol. Preto prípadnú odmenu žalobcu v prebiehajúcich konkurzných konaniach (v tých konaniach, v ktorých bol ustanovený za správcu pre vydaním nezákonného rozhodnutia) nemožno bez ďalšieho paušalizovať. Rovnako nie je možné vylúčiť, že správca konkurznej podstaty môže byť v priebehu konkurzného konania odvolaný, príp. vymenený (§ 8 ods. 5 zák. č. 328/1991 Zb.). Preto bude zrejme potrebné preskúmať obsah konkurzných spisov aj s ohľadom na skutočnosti, ktoré žalobcovi vytýkala predsedníčka Krajského súdu v Bratislave v nezákonnom rozhodnutí. Treba si uvedomiť, že predsedníčka krajského súdu nezákonne rozhodla len z dôvodu, že návrh na vyčiarknutie žalobcu zo zoznamu správcov nepodal na to príslušný orgán (SAK), predmetom posúdenia však neboli skutky žalobcu označené v nezákonnom rozhodnutí. Až po vyhodnotení všetkých relevantných skutočností, bude možné vyvodiť záver, či by žalobca pri pravidelnom behu vecí skutočne odmenu vo výške, v ktorej ju označil za ušlý zisk, v daných konkurzných konaniach dosiahol nebyť vydania nezákonného rozhodnutia. Dôkazné bremeno v tomto smere bude zaťažovať žalobcu. Pri výpočte výšky škody - ušlého zisku, si možno predstaviť taký postup, pri ktorom by sa vzali do úvahy iba tie položky z majetku úpadcu, ktoré by celkom nepochybne patrili do konkurznej podstaty aj v prípade, ak by funkciu správcu konkurznej podstaty vykonával žalobca, teda položky, ohľadom ktorých by nebolo sporné, že patria do konkurznej podstaty a ohľadom ktorých by teda bol reálny predpoklad, že by ich každý správca - a teda aj žalobca - do konkurznej podstaty zahrnul. Aj pri takomto postupe však vyvstáva otázka, či je možné vychádzať z toho, že žalobca by veci patriace do konkurznej podstaty speňažil presne v takej výške, ako správcovia konkurznej podstaty, ktorí boli do funkcie správcu vymenovaní namiesto neho. Odvolací súd považuje za správny záver súdu prvého stupňa, že opatrenie predsedníčky Krajského súdu v Bratislave č. 5, ktorým bol žalobcovi zakázaný vstup do budovy Krajského súdu Bratislave v konkurzných veciach, nie je nezákonným rozhodnutím, čomu nasvedčujú aj závery prijaté správnymi súdmi v odôvodnení ich rozhodnutí, z ktorých odvolací súd vychádza. V tejto súvislosti, ak by aj išlo o rozhodnutie, toto nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, ale konanie o preskúmanie zákonnosti tohto opatrenia bolo právoplatne zastavené. Nešlo by teda o nezákonné rozhodnutie v zmysle § 4 zák. č. 58/1969 Zb. Napokon žalobca v žalobe uviedol, že si uplatňuje nárok na náhradu škody vo výške 2.000.000,- eur, ktorá predstavuje ušlý zisk spočívajúci v odmene, ktorá by mu ako správcovi konkurznej podstaty patrila v konkurzných konaniach, v ktorých túto funkciu ku dňu vyčiarknutia zo zoznamu správcov už vykonával, a tiež z tých, do ktorých mohol byť ako správca medzičasom súdom ustanovený. Z uvedeného vymedzenia

škody je zrejmé, že medzi opatrením predsedníčky Krajského súdu Bratislave, o zákaze vstupu žalobcu do budovy Krajského súdu v Bratislave a vznikom deklarovanej škody, nie je príčinná súvislosť. Zákaz vstupu do budovy Krajského súdu v Bratislave nemohol mať žiaden vplyv na ustanovenie žalobcu za správcu konkurznej podstaty v nových konkurzných konaniach, a to ani v tých, v ktorých túto funkciu dovtedy vykonával. Napokon aj samotný žalobca nárok odvodzuje predovšetkým zo skutočnosti, že bol neprávom vyčiarknutý zo zoznamu konkurzných správcov. Žalovanú škodu teda odvodzuje od inej právnej skutočnosti, než je uložený zákaz vstupu do budovy Justičného paláca. Uvedené závery sa možno týkajú aj prípadu, ak by uvedený zákaz nebol vyhodnotený ako nezákonné rozhodnutie, ale ako nesprávny úradný postup.

V novom rozhodnutí o veci súd prvého stupňa rozhodne o trovách prvostupňového i odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e príпустné.